JĘZYK POLSKI W UK

MARTA KOĆWIN-MURZYN

GCSE WRITING

FOUNDTION TIER

język POLSKI W UK MARTA KOĆWIN MURZYN

O mnie

Nazywam się Marta Koćwin-Murzyn i zajmuję się nauczaniem języka polskiego jako obcego specjalizując się w przygotowaniu uczniów do egzaminów GCSE oraz A-level. Na co dzień pracuję z młodzieżą wychowaną poza Polską, pomagając im nie tylko rozwijać język, ale przede wszystkim zrozumieć wymagania egzaminacyjne.
W swojej pracy zauważyłam, że największą trudnością nie jest znajomość języka, lecz brak znajomości schematów egzaminu. Wielu uczniów mówi po polsku bardzo dobrze, a mimo to traci punkty, ponieważ nie wie, jak odpowiadać zgodnie z kryteriami.
Ten e-book powstał, aby to uporządkować. Znajdziesz tu konkretne strategie, przykłady i ćwiczenia, które pozwolą podejść do egzaminu świadomie i skutecznie.

Marta

PAPER 4

Zadanie	Co piszesz?	Ile słów?	Ile punktów?
Zadanie 1	Krótki tekst (np. wiadomość, SMS, notatka)	~40 słów	10 punktów
Zadanie 2	Dłuższy tekst (np. e-mail, artykuł, list)	~90 słów	30 punktów

💡 *Nie musisz pisać perfekcyjnie. Ważne, żeby egzaminator rozumiał, co chcesz powiedzieć.*

Za co dostaniesz punkty?

Egzaminatorocenia trzyrzeczy:

Kryterium	Co to znaczy?
Komunikacja (Communication)	Czy rozumiem, co piszesz? Czy odpowiadasz na pytania?
Zasób słownictwa (Vocabulary)	Czy używasz różnych słów? Czy słowa są odpowiednie?
Poprawność języka (Accuracy)	Czy zdania mają sens? Czy gramatyka jest OK?

CZĘŚĆ 2: Słownictwo – 5 ważnych tematów

Temat 1: Rodzina i przyjaciele

mama / matka	*mum / mother*
tata / ojciec	*dad / father*
brat	*brother*
siostra	*sister*
przyjaciel / przyjaciółka	*friend (m/f)*
mieszkać	*to live*
rozmawiać	*to talk / chat*
pomagać	*to help*
kłócić się	*to argue*
lubić	*to like*

Ćwiczenie 1.1 – Uzupełnij zdania
Wstaw odpowiedniesłowo ztabeli powyżej:

1. Mój_____ma naimięTomek.(brat/siostra)

2. Lubię_____z moją mamą o szkole.

3. Moja rodzina_____w Warszawie.

4. Czasem_____się z bratem,ale potem się godzimy.

5. Moja najlepsza_____to Kasia.

Ćwiczenie 1.2 – Napisz 3 zdania o swojej rodzinie
💡 *Możesz użyć słów z tabeli.*

Temat 2: Szkoła i nauka

szkoła	*school*
lekcja	*lesson*
nauczyciel / nauczycielka	*teacher (m/f)*
przedmiot	*subject*
praca domowa	*homework*
trudny / łatwy	*difficult / easy*
ulubiony	*favourite*
uczyć się	*to study / learn*

zdać egzamin	*to pass an exam*
ocena / stopień	*mark / grade*

Ćwiczenie 2.1 – Prawda czy fałsz? Napisz P lub F.
Przeczytaj zdania.Jeśli pasują do Ciebie–napisz P(prawda). Jeśli nie – napisz F (fałsz) i popraw zdanie.

1. Mój ulubiony przedmiot to matematyka. ____

2. Praca domowa jest zawsze łatwa. ___

3. Uczę się codziennie przez dwie godziny. _____

4. Moja nauczycielka jest bardzo miła. _____

Ćwiczenie 2.2 – Napisz o swojej szkole
💡 *Zacznij od chodzę do szkoły....*

Temat 3: Czas wolny i hobby

wolny czas	*free time*
hobby	*hobby*
sport	*sport*
muzyka	*music*
grać w gry	*to play games*
oglądać filmy	*to watch films*
słuchać muzyki	*to listen to music*
spotykać się z przyjaciółmi	*to meet friends*
czytać	*to read*
odpoczywać	*to relax*

Ćwiczenie 3.1 – Dopasuj
Połącz polskie wyrażenie z angielskim tłumaczeniem. Wpisz numer przy angielskim słowie.

1. wolny czas	___ to relax
2. słuchać muzyki	___ to watch films
3. spotykać się z przyjaciółmi	___ free time
4. oglądać filmy	___ to meet friends
5. odpoczywać	___ to listen to music

Ćwiczenie 3.2 – Napisz o swoim hobby
💡 *Zacznijod:'W wolnym czasie lubię...'lub'Moje hobby to...'*

CZĘŚĆ 3: Szablony zdań – użyj ich na egzaminie!

Te zdania możesz ZAWSZE użyć. Zmień tylko podkreślone słowa.

Opisuję siebie i rodzinę

Szablon (wzór)	Mój przykład
Mam na imię _____.	
Mam _____ lat.	
Mieszkam w _____ z moją rodziną.	
Mam brata/siostrę, który/która ma _____ lat.	
Mój tata pracuje jako _____.	

Opisuję szkołę

Szablon (wzór)	Mój przykład
Chodzę do szkoły _____.	
Mój ulubiony przedmiot to _____, bo jest _____.	
Nie lubię _____, bo jest za trudny.	
Moi nauczyciele są _____.	
Po szkole zawsze _____.	

Opisuję czas wolny

Szablon (wzór)	Mój przykład
W wolnym czasie lubię _____.	
Co weekend _____ z przyjaciółmi.	
Moje ulubione hobby to _____, bo _____.	
Nie lubię _____, bo jest nudny/nuda.	
W przyszłości chcę _____.	

💡 *Wypełnij kolumnę 'Mój przykład' teraz – to Twój osobisty słownik na egzamin!*

CZĘŚĆ 4: Zadanie 1 – Krótkie teksty (~40 słów)

Co to jest Zadanie 1?

Piszesz krótkitekst:SMS,wiadomość, post na social media, lub notatkę. Musisz odpowiedzieć na 2 punkty z zadania.

Przykład zadanego tekstu i odpowiedzi

Zadanie: Napisz wiadomośćdoswojegoznajomego.Napisz:
• co robiłeś/robiłaś wczoraj wieczorem
• kiedy chcesz się spotkać

Cześć! Wczoraj wieczorem oglądałam filmy z rodziną – było super! Chcę się spotkać w sobotę. Co ty robisz w weekend? Daj znać! Pozdrowienia, Ania

Odpowiedź jest dobra, bo: (1) jest wiadomość do znajomego, (2) są oba punkty, (3) zdania mają sens.

Ćwiczenie 4.1 – Uzupełnij wiadomość

Uzupełnijwiadomość–wstawodpowiedniesłowa:

Cześć! W weekend _____ (co robiłeś?). Było _____ (jaki był dzień?). Chcę się spotkać _____ (kiedy?). Co ty _____ (co robi kolega/koleżanka)?

Ćwiczenie 4.2 – Napisz własną wiadomość

Zadanie: Napisz SMSdokolegi.Napisz:
• co robisz w weekend
• gdzie chcesz się spotkać

💡 *Cel: ok. 40 słów. Nie musisz pisać idealnie – najważniejsza jest komunikacja!*

Policz swoje słowa: _____ słów

Ćwiczenie 4.3 – Napisz post na social media

Zadanie: Napisz krótki post. Napisz:
• gdzie byłeś/byłaś w ostatnie wakacje
• co ci się podobało najbardziej

💡 *Zacznij od: 'W wakacje byłem/byłam w...'*

CZĘŚĆ 5: Zadanie 2 – Dłuższe teksty (~90 słów)

Co to jest Zadanie 2?

Piszesz dłuższy tekst:e-mail, list, artykuł lub blog. Musisz odpowiedzieć na 3–4 punkty z zadania. Masz więcej miejsca na słownictwo i gramatykę.

Struktura dobrego e-maila

	Co pisać?
Część	Cześć [imię]! / Drogi [imię], / Droga [imię],
Wstęp (1–2 zdania)	Mam nadzieję, że wszystko dobrze. / Piszę, żeby...
Główna część (3–5 zdań)	Odpowiedz na punkty z zadania. Użyj szablonów!
Zakończenie (1–2 zdania)	Mam nadzieję, że wkrótce się spotkamy! / Do zobaczenia!
Pożegnanie	Pozdrawiam, / Do zobaczenia, / Twój/Twoja [imię]

Przykładowe zadanie i wzór odpowiedzi

Zadanie: Twój polski kolega pytaoTwojąszkołę.Napisz e-mail. Opisz:
• jak wygląda Twoja szkoła
• Twój ulubiony przedmiot i dlaczego
• co robiszpo szkole

Cześć Piotrek!

Mam nadzieję, że wszystko dobrze. Piszę, żeby powiedzieć Ci o mojej szkole.

Moja szkoła jest duża i nowoczesna. Mamy wiele sal lekcyjnych i duże boisko. Uczymy się od ósmej rano do trzeciej po południu.
Mój ulubiony przedmiot to angielski, bo lubię rozmawiać i uczyć się nowych słów. Moja nauczycielka jest bardzo pomocna i lekcje są ciekawe.
Po szkole zazwyczaj gram w piłkę nożną z przyjaciółmi lub odrabiam lekcje. W piątek spotykamy się w kawiarni.
Napisz mi o swojej szkole! Pozdrawiam,
Jamie

Policz słowa w przykładzie: _____ słów

Ćwiczenie 5.1 – Napisz własny e-mail

Zadanie: Twoja polska koleżankapytaoTwójwolny czas. Napisz e-mail. Opisz:
• co lubisz robić po szkole
• jakie masz hobby i od kiedy
• co robisz w weekendy

💡 *Użyj szablonów z Części 3! Cel: ok. 90 słów.*

Policz swoje słowa: _____ słów

CZĘŚĆ 6: Gramatyka w pigułce

Czasy – kiedy co stosować?

Czas	Kiedy?	Przykład
Teraźniejszy	Teraz, zawsze, regularnie	Lubię muzykę. Chodzę do szkoły.
Przeszły	Wczoraj, w zeszłym tygodniu, kiedyś	Byłam w kinie. Grałem w piłkę.
Przyszły	Jutro, w weekend, w przyszłości	Będę studiować. Chcę pojechać do...

Końcówki czasu przeszłego

Kto?	Chłopak/mężczyzna	Dziewczyna/kobieta	Przykład
ja	-łem	-łam	grałem / grałam
ty	-łeś	-łaś	grałeś / grałaś
on/ona	-ł	-ła	grał / grała

Ćwiczenie 6.1 – Wstaw czasownik w odpowiedniej formie

Użyjczasownikaznawiasuwczasieprzeszłym:

1. Wczoraj(oglądać) _____ telewizję.(ja, chłopak)

2. W weekend moja siostra(grać) _____ w tenisa.

3. W zeszłym roku my (pojechać) _____ doPolski.

4. Czyty(widzieć) _____ten film?(dziewczyna)

5. Mój brat(czytać) _____całąnoc.

Przydatne słowa łączące (spójniki)

Polski	Angielski	Polski	Angielski
i / oraz	and	ale	but
bo / ponieważ	because	więc	so / therefore
kiedy	when	że	that
najpierw	firstly	potem / następnie	then / afterwards
na koniec / w końcu	finally	moim zdaniem	in my opinion

💡 *Używajtychsłów,żeby łączyć zdania – dostaniesz więcej punktów za styl!*

Ćwiczenie 6.2 – Połącz zdania

Połącz dwa krótkie zdania używając słów w nawiasie.

1. Lubię sport. Sport jest zdrowy. (bo/ponieważ)

2. Poszłam do centrum handlowego. Kupiłam nowe buty. (potem)

3. Chcę studiować medycynę. To jest trudne. (ale)

4. Byłem zmęczony. Poszedłem spać wcześnie. (więc)

CZĘŚĆ 7: Próbny egzamin – poćwicz w warunkach egzaminacyjnych

ZADANIE 1 – Krótka wiadomość (10 minut, ~40 słów)

Zadanie: Napisz wiadomość do swojej polskiej koleżanki.Napisz:
• co robiłeś/robiłaś w ostatni weekend
• co planujesz w najbliższym czasie

Policz słowa: _____ / ok. 40

ZADANIE 2 – E-mail (20 minut, ~90 słów)

Zadanie: Napisz e-mail donowegopolskiegokolegi.Opisz:

• swoją rodzinę
• swoją szkołę i ulubiony przedmiot
• co lubisz robić w wolnym czasie

Policz słowa: _____ / ok. 90

CZĘŚĆ 8: Lista kontrolna – sprawdź swój tekst!

Ponapisaniutekstu–sprawdźkażdypunktnatejliście.Zaznacz √ lub ✗.

Zadanie 1 – Lista kontrolna

√/✗	Cosprawdzam?	OK?
	Napisałem/napisałam ok. 40 słów	
	Odpowiedziałem/odpowiedziałam na oba punkty zadania	
	Tekst jest w odpowiednim formacie (np. wiadomość, SMS)	
	Zdania mają sens po polsku	
	Użyłem/użyłam polskich znaków (ą, ę, ó, ś itd.)	

Zadanie 2 – Lista kontrolna

√/✗	Cosprawdzam?	OK?
	Napisałem/napisałam ok. 90 słów	
	Odpowiedziałem/odpowiedziałam na wszystkie punkty zadania	
	Użyłem/użyłam powitania i pożegnania (w e-mailu/liście)	
	Użyłem/użyłam różnych słów (nie powtarzam jednego słowa 5 razy)	
	Mam zdania w różnych czasach (teraźniejszy, przeszły, przyszły)	
	Użyłem/użyłam słów łączących: bo, więc, ale, potem...	
	Sprawdziłem/sprawdziłam pisownię ważnych słów	

CZĘŚĆ 9: Opis obrazka

Jak opisać obrazek? – krok po kroku

Krok	Co robię?	Przykład
1. Ogólnie	Co widzę na obrazku?	Na obrazku widzę rodzinę / miasto / park.
2. Kto/Co?	Opisz ludzi lub rzeczy	Jest młody chłopak i starsza kobieta.
3. Gdzie?	Opisz miejsce	Są w parku / w sklepie / w domu.
4. Co robią?	Opisz akcję	Chłopak gra w piłkę. Kobieta czyta.
5. Szczegóły	Kolor, pogoda, nastrój	Jest słonecznie. Wyglądają na szczęśliwych.

Słownictwo do opisu obrazka

Wyrażenie po polsku	Po angielsku
Na obrazku widzę...	In the picture I can see...
Na pierwszym planie jest...	In the foreground there is...
W tle widzę...	In the background I can see...
Po lewej / po prawej stronie	On the left / on the right
W centrum obrazka	In the centre of the picture
Wydaje mi się, że...	It seems to me that...
Prawdopodobnie są w...	They are probably in...
Wyglądają na szczęśliwych/smutnych	They look happy/sad
Jest / są ubrani w...	He/she is / they are wearing...
Pogoda jest...	The weather is...

Przykładowy opis obrazka

Obrazek: rodzina siedzi przy stole i je obiad razem.

Na obrazku widzę rodzinę. W centrum siedzą cztery osoby – mama, tata i dwoje dzieci. Są przy dużym stole w jadalni. Wszyscy jedzą obiad razem. Na stole jest dużo jedzenia – warzywa, chleb i zupa. Wyglądają na szczęśliwych. Wydaje mi się, że to niedziela, bo mają czas dla siebie. Po lewej stronie widzę okno – na zewnątrz jest słonecznie.

✅ Dobry opis: jest gdzie, kto, co robią, szczegóły i własna opinia.

Ćwiczenie 9.1 – Opisz ten obrazek

Obrazek: Dwoje nastolatków siedzi w kawiarni. Jeden pije kawę, drugi patrzy w telefon. Na stole są dwie filiżanki i ciastko. Przez okno widać miasto.

💡

Jak tłumaczyć? – zasady

❌ Nie rób tego	✅ Rób to
Tłumacz słowo po słowie	Myśl o sensie całego zdania
Używaj Google Translate dosłownie	Sprawdź, czy zdanie brzmi naturalnie
Zostawiaj angielskie słowa	Zastąp każde słowo polskim odpowiednikiem
Panikować przy trudnym słowie	Użyj słowa, które znasz + opisz kontekst

Ćwiczenie 10.1 – Przetłumacz na polski

💡 *UżyjsłownictwazCzęści2.Jeślinieznaszsłowa–spróbuj je opisać!*

Angielski	Moje tłumaczenie
My name is Emma and I am 16 years old.	
I live with my family in a small house.	
My favourite subject is art because it is creative.	
At the weekend I like to meet my friends.	
Last year I went to Poland with my parents.	
In the future I want to study at university.	
My brother is very funny but sometimes annoying.	
Every day I do homework for two hours.	

Pomocny słownik do tłumaczenia

Angielski	Polski	Angielski	Polski
I live	mieszkam	I like	lubię
I went	pojechałem/am	I want	chcę
every day	każdego dnia	last year	w zeszłym roku
at the weekend	w weekend	in the future	w przyszłości
because	bo / ponieważ	but	ale
funny	śmieszny	annoying	irytujący
creative	kreatywny	small	mały/mała
university	uniwersytet	homework	praca domowa

Ćwiczenie 10.2 – Przetłumacz na angielski

Teraz odwrotnie – przetłumacz polskie zdania na angielski:

Polski	Moje tłumaczenie
Mam na imię Kamil i mam 15 lat.	
Mieszkam z mamą i tatą w Krakowie.	
Mój ulubiony przedmiot to biologia.	
W wolnym czasie gram w gry komputerowe.	
Wczoraj byłem w kinie z przyjaciółmi.	
Chcę zostać lekarzem w przyszłości.	

Ćwiczenie10.3–Trudniejszetłumaczenie (próbne)

Zadanie: Przetłumacz poniższy akapit na język polski:
Last summer I went to Warsaw with my family. Wevisited many interesting places, for example the Old Town and a museum. The weather was hot and sunny. I really enjoyed the trip because Polish food is delicious. Next year I want to go back to Poland.

Wpadnij po więcej

@jezykpolskiwuk

Marta Kocwin-Muszyn

